

10-33 Komb.

Förslag och betänkande
till

Eknäs-Löten torrlägningsföretag

i Munsö socken och Stockholms län
Upprättat vid syn enligt vattenlagen
år 1933 av
Nils Risberg
Statens Lantbruksingeniör.

KOSTNADSFÖRLNINGSLÄNGD

Fastighet	Registernummer	Mantal	Ägares namn	Ej sökande	Värde		Värde		Förbätt-		Deltager i kostnaden				
					före		efter		rings-		med	för torr-		för förrätt-	
					företaget		företaget		värde			pro-	läggningen	ningen.	
					kr.	öre	kr.	öre	kr.	öre	cent	kr.	öre	kr.	öre
Löten	1'		A. B. Sand & Luns		6890	-	11426	85	4536	85	17.62	1860	42	167	68
"(föreg. skattnings)	1'		"		1703	10	3664	75	1961	65	7.62	804	56	72	52
Bona m. fl. (Ekernäs)			A. J. L. Lierha		16606	15	27800	85	11194	70	43.47	4589	80	413	69
Bona m. fl. (Värby)			"		1867	30	3930	-	2062	70	8.00	844	68	76	14
Bona m. fl. (Estamund)			"		5450	50	11449	20	5998	70	23.29	2459	09	221	64
			Summa		32517	05	58271	65	25754	60	100.00	10558	55	951	67

All deltagningsskyldighet är grundad på värdet av den bätnad som vinnas genom avdikningen uppkommande jordförbättring.

Jämligt 10 kap. 61 § vattenlagen är slutlig uppskattning utsatt att äga rum efter företagets förordan.

Ekernäs den 13 maj 1923

Nils Rierberg

Statens Lantbrukningsingenjör

A. Almgren Adolf Bohlin

Biträdande gode män

U t l å t a n d e .

Syneminnens utlåtande rörande

avvikning av Snorran 1 och för bättre ut-

dikning av mark tillhörande Bona, Bona-

vik, Skälby, Sundby, Väsby, Östansund

och Låten i Munsö socken och Stockholms

län, avgivet vid syneförrättning enligt

vattenlagen år 1933.

Läro.

Ifrågavarande avdikningsområde är med sin mellersta del belägen 1.5 km. öster om Munsö kyrka. Å bifogade översiktskarta har avdikningsområdet markerats med gul färg varjämte även nederbördsområdet markerats med en blå linie.

Avdikningsområdet utgöres av såväl odlad som ej odlad jord och omfattar en areal av sammanlagt 184,94 hektar.

Nederbördsområdet.

Avdikningsområdet tillhör Norrströms vattensystem samt det enligt Kungl. Kungörelsen den 13 april 1922 med n:o 61 betecknade nederbördsområdet.

Förordnande.

Genom Länstyrelsens resolution av den 14 december 1952 förordnades undertecknad att handlägga förenämnda förrättning och har på grund härav och i anslutning till förrättningsökandenas vid undersökningen och vid sammanträde i ärendet framställda yrkanden föreliggande plan för avdikningen upprättats.

Benämning.

Synemännen anse, att företaget bör betraktas som vattenavledning och bestämma att företaget jämlikt bestämmelserna i 10 kap. 62 § vattenlagen skall benämnas Elmdalslöten torrlägningsföretag.

Hinder mot företaget.

Mot syneförrättningens handläggning eller företagets utförande har icke något hinder blivit anmält och har något sådant ej heller av synemännen kunnat utrönas. Sökandena äger all i företaget ingående mark.

Företagets omfattning och avloppsdikeynas lägen.

Den i företaget ingående vattenskadade marken finnes på hithörande plankarta upptagen och har fullständig beskrivning häröver upprättats. Som vattenskadad har all den mark betraktats, som innehar ett höjdläge lägre än 1,2 meter över nuvarande medelvattenytan vid närmaste punkt i avloppsdikey dit vatten kan ledas,

med tillägg för fall för längre från avlopp belägen mark.

Företaget, vilket även medför sänkning av sjön Snorran, skall omfatta upprensning av avloppet från nämnda sjö samt upptagandet av 5 sidodiken å västra sidan av huvudavloppet samt 5 sidodiken å östra sidan. Deras närmare lägen framgår av plankartan å vilken samtliga till upprensning föreslagna avlopp markerats med tvenne jämnloppande röda linier. För att undvika allt för mycken sönderstyckning av de olika ågområdena har huvudavloppet så vitt möjligt förlagts till rågång.

Vattenmängd, lutningsförhållanden m.m.

Nederbördsområdet för huvudavloppet har beräknats till 4.4 km.² Med hänsyn till nederbördsområdets beskaffenhet har maximiavrinningen beräknats till 100 sek. pr. km.² och medelavrinningen till 10 sek. pr. km.² Maximivattenmängden skulle sålunda bliva 0.43 m³/sek. och medelvattenmängden 0.043 m³/sek.

För huvudavloppet föreskrivas följande dimensioner:

Bottenlutning 0.0:1000

Bottenbredd 0.50 meter

Sidolutning 1:1.5

Med dessa dimensioner beräknas flodvattenmängden

kunna avbördas vid ett vattendjup av 1.2 meter och medelvatten-
mängden vid ett vattendjup av 0.4 meter.

För sidoavloppen äro nederbördsområdena av ringa omfatt-
ning. Dimensionerna för dessa framgår av profilritningen.

Avloppens djup har föreslagits med hänsyn till en i för-
hållande till kostnaden för företagets utförande så vitt möjligt
fullständig torrläggning av sökandenas i företaget ingående mark.

Å den vid förrättningen upprättade profilritningen äro
avloppens djup vid var och en av de längs desamma nedslagna av-
vagningspålarna angivna, varjämte höjden över det antagna jämförel-
seplanet av den blivande bottenlinjen vid ett flertal ställen
angivits. Avloppens dimensioner å olika platser av desamma
framgå i övrigt av de upprättade sektionerna samt av grävnings-
tabellen.

Vattenverk.

Något vattenverk beröres ej av företagets utförande.

Arbetets utförande.

Företagets skall om intressenterna vilja fullborda det-
samma, utföras i full överensstämmelse med det nu framlagda för-
slaget såväl med hänsyn till plan- som profilritningen och får

påbörjas efter den 15 juli 1933 och skall vara fullbordat senast
innan den 1 november 1938. Har företaget icke bragts till
slut inom nysannkända tid vare frågan om företaget förfallen.
Om giltigt skäl för dröjsmålet visas eller genom företagets
inställande synnerligt men skulle uppstå, kan genom ansökan
hos Österbygdens vattendomstol före nämda tids utgång anstånd
erhållas med företagets fullbordan på högst tio år.

Nå ingen delägare framställt yrkande om att på egen
mark få utföra dikningen kommer företaget att utföras gemensamt.

Dikesjorden.

Den ur avloppen upptagna jordmassan skall såvill vid
dess första upptagande som vid framtida renningar uppläggas
vid sidan av avloppen men får ej läggas närmare de nya avlop-
pens kanter än 1 meter och skola jordvallarna på lämpliga stäl-
lon dock minst på var fjortonde meter genomskäras för att bereda
ytvattnet från angränsande mark fritt avlopp. Jordvallarna få
ej läggas med brantare sidolutning å den mot diket vända sidan
än 1:1.

Broar.

Företagets utförande medför ombyggnad av 1 st. bro

för utfartsväg och 1 st. bro för ågoväg.

Desamma skola ombyggas på torrlägningsföretagets bekostnad på sätt särskild förelägsritning utvisar.

Trübroarna anordnas så att å alla ytor där trü ligger mot trü lägges näver eller tjärpapp.

Avesynning.

Sedan arbetet blivit färdigt och om så erfordras under dess utförande, skall det avesynas eller inspekteras av i länet tjänstgörande Statens Lantbruksingenjör eller annan av vederbörande myndighet därtill förordnad.

Underhåll.

De här föreslagna avloppens skola företas gången under första året efter sedan arbetet blivit avesynat samt därefter var annat år samt så ofta det dessomellan erfordras rensas från anhopade slam- och växtbildningar och skall detta arbete vara fullbordat senast innan den 1 oktober det år, rensning sålunda skall företagas. Kostnaderna skola fördelas efter samma grund som här nedan angives för kostnadernas fördelning för avloppens första upptagande. Vid rensning skall iakttagas att bottenlinien erhåller det å profilritningen angivna höjdläge.

De nyuppförda broarnas underhåll skall bekostas av den eller de som hittills haft sig denna skyldighet ålagd.

Dämning, anläggning av vattningsskåpa m.m.

Dämning, anläggning av vattningsskåpa i avloppen eller annan åtgärd varigenom skada uppstår eller som hindrar vattnets fria lopp på på inga villkor göras eller tillåtas och skall därest skada uppstår genom delägarens eller annans påtagliga åtgörande av denne omedelbart avhjälpas.

Uppmätning.

För bestämmande av arealen vattenskadad mark samt för utrönande av varje ågofigurs höjdläge över medelvattennivån i sjön eller i avloppen, har den av företaget berörda marken blivit kartlagd och niktavvågad samt begränsad medels en larva belägen på full torrlägningshöjd över nämnda vattennivå, varvid för mark belägen på längre avstånd från avloppen tillägs erfordrigt fall.

Bätnaden genom företaget.

Den vattenskadade marken som kommer att förbättras genom företaget omfattar en areal av sammanlagt 175,16 hektar.

Dess blivande värde utgör 58.271,65 kronor

" nuvarande " " 32.517,05 "

Förbättringsvärde sålunda 25.754,60 "

All i företaget ingående mark tillhör sökandena.

Vattendomsstolsavgift.

Jämlikt 11 kap. 96 § vattenlagen skall till Länsstyrelsen erläggas en avgift av 1,50 kronor för tusen av värdeökningen såsom bidrag till kostnaderna för vattendomsstolarnas organisation och verksamhet. Då i föreliggande fall värdeökningen uppgår till 25.754,60 kronor skall till Länsstyrelsen erläggas ett belopp 38,63 kronor och skall bestyrkt avskrift av denna bestämmelse tillställas Länsstyrelsen. Vattendomsstolsavgiften skall erläggas så snart utlåtandet vunnit laga kraft.

Ersättningar.

Beträffande ersättning för mark som åtgår för avloppens utvigning föreskriva synemännen att sådan skall utgå, varför särskild jorderstöttningslängd upprättats.

Beträffande ersättning för mark som åtgår för jordupplag föreskriva synemännen jämlikt intressenternas därom gjorda uttalande att sådan skall utgå, varför särskild ersättningslängd

här för upprättats och omfattar denna ersättning såväl ersättning för det intrång, som förorsakas genom av vallarna äro upplagda, eller om vallarna bortföras, ersättning för det arbete, som erfordras för vallarnas bortförande.

Ersättning utbetalas i samband med slutligt uppgörande av räkenskaperna för företaget.

Ersättning för intrång genom uppkastad jord vid framtida renningar skall ej utgå.

Jordägare kan icke göra anspråk på bidrag av annan intressent i företaget för bortkörning av jordvallarna eller undanskaffande av dessa. Har jordägare verkställt detta arbete, äger han därefter åter fritt disponera över den mark, som varit täckt av jordvallarna.

För skada och intrång, som vid detta utlåtandes meddelande icke kunnat av synemännen förutses, må den, som lider skadan eller intrånget framställa anspråk på ersättning enligt bestämmelserna i 9 kap. vattenlagen, dock skall sådant anspråk för att kunna upptagas till prövning anmälas hos Österbygdens vattendomsstol inom fem år räknat från utgången av den för företagets fullbordande i detta utlåtande eller ock

in sedermera i anledning av sökt anstånd bestämda tiden. Är skadan eller intrånget av betydelse, gäller vad i 7 kap. 57 § vattenlagen andra stycket stadgas.

Fiske.

Beträffande fisket i Snorran hava intressenterna meddelat att något dylikt ej där bedrives. Fiskerintendenten har i avgivet utlåtande förklarat att någon fiskerindring av betydelse icke förekommer i Snorran samt att på grund av vattensamlingens obetydlighet det icke är några utsikter att kunna vidtaga åtgärder för minskande av genom företaget eventuellt åstadkommande skada. Med anledning härav föreskrives icke någon ersättning för minskad tillgång till fisk, ej heller föreskrives några särskilda anordningar för fiskens bevarande.

Kungl. Kammarkollegii yttrande.

Då företaget avser sjöförsäkring har Urendet jämlikt vattenlagen 10 kap. 42 § anmält till Kungl. Kammarkollegium, vilket i skrivelse den 24 april 1933 meddelat, att Kungl. Kollegium icke funnit nödigt att för närvarande föra talan för bevakande av det allmännas rätt och intressen i målet.

Efteruppskattning.

På grund av sjöbottens beskaffenhet anse synemännen att någon landvinning av värde ej uppkommer. Skulle mot förmodan så ej vara fallet varder slutlig uppskattning utsatt att för rättas efter företagets fullbordan. Vad markägarna med avseende på denna har att iakttaga därom förmåles i vattenlagen 10 kap. 77 och 78 §§.

Kostnadsfördelning.

Beträffande kostnadernas fördelning har särskild tabell häröver upprättats, vilken bilagts detta utlåtande varför här endast hänvisas till nämnda handling. Samfälligheten har betraktats som en avdelning och har i tabellen angivits att samtliga delägare äro sökande till företaget. All deltagningsskyldighet är grundad på värdet av den båtnad som vinnes genom av dikningen uppkommande jordförbättring.

Fixpunkter.

Till ledning för arbetets utförande samt för kontrollering av detsamma finnas två fixpunkter anbragta på sätt av plan- och profilritningen närmare framgår. De skola noga bevaras och få ej döljas av jord eller annat. Borttages eller fördärvas desamma uppsåtligen är åtgärden belagd med straff en-

ligt bestämmelserna i 13 kap. 14 § vattenlagen.

Talan mot förrättningen.

Den som önskar föra talan mot denna förrättning skall göra detta vid Österbygdens Vattendomstol adr. Stockholm. För talans bevarande skall sakägare inom sextio dagar räknat från denna dag till vattenrättsdomaren inlämna sina till vattendomstolen ställda besvär i tre exemplar och skola i dessa fullständigt upptagas klagandens alla påståenden samt skälen därtill.

Utlåtandets underställning.

Då föreliggande fall avser sjösänkning skall utlåtandet jämlikt vattenlagen 7 kap. 45 § underställas vattendomstolens prövning.

Eknäs den 13 maj 1933

Nils Risberg

Statens Lantbruksingeniör.

M. Almqvist

Adolf Bohlin

Biträdande gode män.

Rätt avskrivet intyga:

S. Holm

H. Andersson

3057/33

Godkänt den

9 oktober 1935

DIARIE Nr 20067
K. LANTBRUKSSTYRELSEN
16 SEP. 1935

R a p p o r t

Över verkställd besiktning av torrlägningsföretag enligt
förordnande av Kungl. Lantbruksstyrelsen den 2 februari 1935

Företagets namn Eknäs-Löten torrlägningsföretag i Munsö socken
och Stockholms län.

Planen fastställd den 8 december 1933.

Lån från Statens avdikningslånefond 7.390.- kronor.

Statsbidrag från Statens avdikningsanslag 3,280.- "

Förtroendeman Friherre A.J. Gierffa, Eknäs, Munsö.

Besiktningen verkställdes av assistenten B. Almgren
den 9 augusti 1935.

Företaget befanns därvid vara i sin helhet utfört
i överensstämmelse med den fastställda arbetsplanen med undan-
tag av ägovägsbron vid 17+15. Markägaren har för avsikt att
till Kungl. Lantbruksstyrelsen inkomma med begäran att få den-
samma utesluten. För den händelse denna ansökan godkännes
tillstyrkes företaget till godkännande.

Stockholm den 14 september 1935.

K. Lantbruksingenjör
Statens Lantbruksingenjör.